

НЕДЕЉА СВЕТОГ АПОСТОЛА ТОМЕ

У другу недељу после Пасхе (или Васкрса), то јест у ону која следи након Васкрса и носи назив "Недеља Антипасхе", спомиње се "Додир светог славног апостола Томе". Ту је одмах дата примедба да се "у овој другој недељи Антипасхе не пева васкрсно, него све празника". У тај осми дан по Васкрсењу Господа спомиње се како се Господ јавио Својим ученицима сабраним заједно, овога пута са Томом, и како је дао Томи, који је сумњао у Његово васкрсење, да додирне Његове ране, на шта Га је Тома, поверовавши, исповедно као свог Господа и Бога, док је Господ назвао блаженим оне који нису видели, а поверовали су. "Антипасха" значи "уместо Пасхе", јер је то први недељни дан у читавој години када се поново празнује догађај Васкрсења Христовог. Овај дан се такође назива "Недељом обновљења", "Недељом новом", јер после Васкрса први пут понавља и као да "обнавља" велики празник Васкрсења.

За Томину недељу у понедељак, служи се, не по Типику него по благочестивом обичају, помињање упокојених које се у руском народу зове "Радоњица" а код нас Срба тзв. "Побусани понедељак". У Типику за тај нису одређене никакве посебне молитве за упокојене, а помињање се обавља зато што се у Томину недељу сећамо, између осталог, силаска Христовог у ад, док од понедељка Томине седмице Типик поново дозвољава служење парастоса упокојенима. Тога дана служе се парастоси на гробљима, чиме живи као да честитају својим упокојеним сродницима и ближњима радосни празник Васкрсења Христовог. На парастосима и сахранама на гробљу све до оданија Васкрса уместо "Свјатиј Боже" пева се "Христос воскрес". (Архиепископ Аверкије Таушев)

**Свети НовоМученик ВАСИЛИЈЕ ПЕЋКИ
(Пекар).**

Данас слављени богоугодник живљаше у 17/18. столећу и беше пекар у старом српском граду Пећи. Кћер Светог Василија би отета од са зловерном и нечасном побудом. Увидевши то, блажени Христов мученик се не уплаши оних који убијају тело и устреми се да одбрани кћер своју од насиља и заштити веру њену и достојанство хришћанско, што га доведе до страдања. Знајући да нема веће љубави но да ко положи душу своју за своје ближње, јунак Христове вере Василије са сваком ревношћу иступи пред мучитеље. Они га почеше приморавати да прими мухамеданску веру, али он то одлучно одбијаше јер срце његово беше утврђено у љубави према Христу Богу. НепокOLEБИВО држање светог мученика силно разјари Агарјане који га предадоше на страдање и напослетку му распорише стомак. А он, свом душом се уздајући у блажени и вечни живот, не осврћући се за собом, вину се у Царство светлости и правде и настани се међу мученике и исповеднике.

Мошти његове верни тајно сахранише и над гробом његовим подигоше цркву у коју на поклоњење и молитву долажаху и хришћани и муслимани. Чудеса која су се збивала над гробом његовим утврдила су поштовање његово, и спомен Светога Василија Новог би придодат спомену Светог оца нашег и чудотворца Василија Острошког. Гроб Светог Василија беше оскрнављен приликом новог страдања народа нашег од Арбанаса, 1998. године.

СПОМЕН СВЕТОГ НОВОМУЧЕНИКА СТАНКА ЧОБАНИНА

Дечка Станка, који чуваше овце у никшићком крају Црне Горе, убише Турци код оваца за веру хришћанску 15. септембра 1712. године. Године 2004. освештан је, у славу Божију, храм Светог новомученика Станка који се налази изнад Доњег острошког манастира, гдје су пренијете Његове свете и нетљене мошти - две посвећене дечје ручице.